

BILAG B2

Anders Borup Christensen: ”Vi skal fortsat lave reformer, der øger arbejdsudbuddet – det er rettidigt omhu” og ”De offentlige finanser er slet ikke så robuste, som mange tror”.

Information. 23.11.2022 og Børsen 12.12.2022. Begge uddrag.

Anders Borup Christensen er cheføkonom i Dansk Arbejdsgiverforening.

Øget arbejdsudbud er den bedste vej til at gøre samfundskagen større. Ud over at øge velstanden og beskæftigelsen giver det også politikerne større råderum til at gennemføre deres prioriteringer, hvad enten det er en udbygning af den offentlige velfærd, grønne investeringer eller lavere skatter. Øget arbejdsudbud er det eneste instrument i den økonomiske værktøjskasse, som har de tre egenskaber samtidigt.

Derfor har arbejdsudbudsreformer også været en grundsten i dansk politik i de seneste årtier, uanset regeringsfarve. Reformkursen har været en kæmpe succes, der har ført til øget velstand, høj beskæftigelse og sunde offentlige finanser.

Det er rigtigt, at der er udsigt til en lidt lavere beskæftigelse og stigende ledighed i den kommende tid. Men selv med de mest pessimistiske skøn vil vi fortsat have en høj beskæftigelse, og mange brancher vil fortsat opleve mangel på kvalificerede medarbejdere. Samtidig er der udsigt til en meget begrænset stigning i arbejdsstyrken frem mod 2030. Det er den største vækstbarriere for dansk erhvervsliv på længere sigt. Derfor er der både behov for hurtigtvirkende tiltag, som øger arbejdsudbuddet nu og her, og reformer, som indføres over en årrække.

Hvis der ikke handles, går vi glip af værdifulde arbejdspladser, fordi store dele af erhvervslivet mangler kvalificeret arbejdskraft til at udvikle deres virksomheder. I sidste ende kan danske virksomheder være tvunget til at droppe investeringer eller flytte aktiviteter til udlandet for at finde de medarbejdere, de har brug for.

Et andet argument for øget arbejdsudbud er, at der allerede er lagt beslag på store dele af råderummet frem mod 2030. En ny regering vil med andre ord hurtigt løbe tør for penge, når der skal investeres yderligere i velfærd eller grøn omstilling.

I debatten omkring behovet for reformer fremfører reformkritiske kræfter, at der slet ikke er behov for nye reformer, som øger arbejdsudbuddet, da vi har overholdbare offentlige finanser. Men det kan hurtigt blive en sovepude og skabe falsk tryghed at tro, at de offentlige finanser er sunde og robuste. De seneste par år med corona, krig i Ukraine samt energi- og inflationskrise har med al tydelighed vist, at vi lever i en usikker tid. Derfor er fremskrivningerne af de offentlige finanser i sagens natur meget usikre – særligt jo længere ud i fremtiden, vi kommer.

Man skal ikke pille meget i beregningsforudsætningerne, før hele det økonomiske råderum kan være væk. Der er eksempelvis stor usikkerhed om vores levetid og arbejdstid. Råderummet vil blive forværret med hele 5 pct. af bnp, hvis danskernes levetid i 2070 viser sig at være den samme som i de lande, hvor man lever længst. Et andet usikkerhedsmoment er udviklingen i danskernes arbejdstid, som de seneste årtier har været faldende. Finansministeriet har tidligere beregnet, at en fortsat tendens med let faldende individuel arbejdstid vil svare til et fald i fuldtidsbeskæftigelsen på ca. 66.000 personer frem mod 2060.